

บทที่ 1 บทนำ

- ❑ หลักการและเหตุผล
- ❑ วัตถุประสงค์
- ❑ พื้นที่การศึกษา
- ❑ ขอบเขตการศึกษา
- ❑ วิธีการดำเนินการศึกษา

1.1 หลักการและเหตุผล

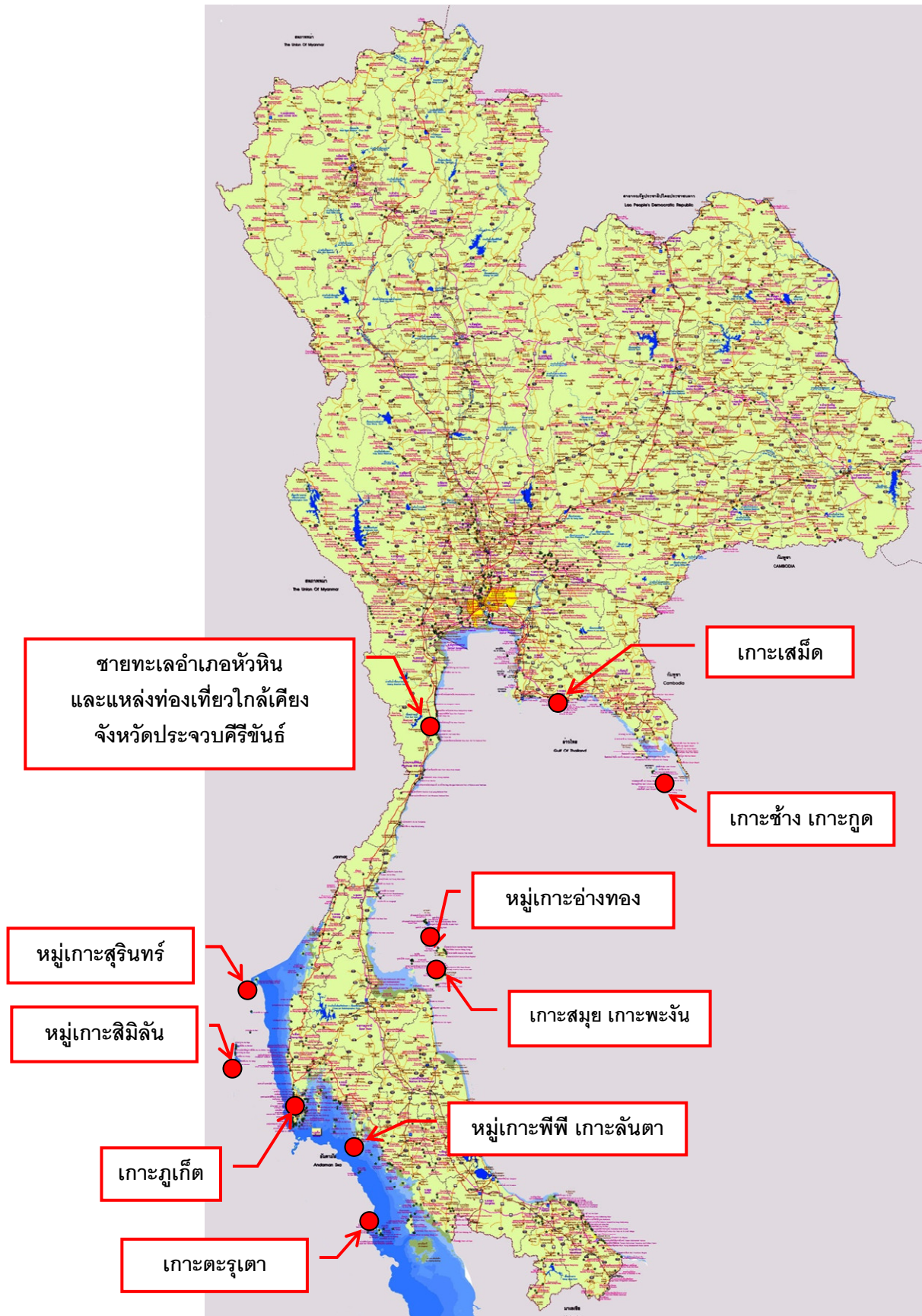
ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ด้านเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งจากข้อมูลปี พ.ศ. 2548 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาประเทศไทย จำนวน 11.52 ล้านคน มีรายได้ 368,000 ล้านบาท นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งสร้างงานซึ่งจะนำไปสู่การจ้างงานและการสร้างอาชีพ ทั้งในภาคการท่องเที่ยวโดยตรงและภาคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมากขึ้น รวมทั้งทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น ในภาพรวมแล้วนำไปสู่การสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจและมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่วนในแง่สังคมการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวภายใต้แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะทำให้เกิดการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ยกย่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ให้ดีขึ้น รวมทั้งยังช่วยปลูกจิตสำนึกให้มีความรู้สึกรักและหวงแหนทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นนั้นด้วย แต่อย่างไรก็ตาม อุบัติเหตุจากการขนส่งที่เกิดขึ้นกับผู้โดยสารและนักท่องเที่ยวจะกระทบต่อความเชื่อมั่นและส่งผลกระทบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยรวม ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อคราวการประชุมวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยให้กระทรวงคมนาคมเป็นหน่วยงานสนับสนุนสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ให้ดำเนินโครงการศึกษาการจัดการความปลอดภัยตามแนวเส้นทาง (ถนน ทางน้ำ ทางรถไฟ) สูแหล่งท่องเที่ยวหลักที่สำคัญในแต่ละภูมิภาค โดยการนำเสนอมาตรการ / โครงการ / กิจกรรม เพื่อสนับสนุนการจัดการด้านความปลอดภัยจากการขนส่งเพื่อการท่องเที่ยวจากต้นทางถึงแหล่งท่องเที่ยวให้มีความปลอดภัยสูงสุด รวมถึงความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือ บรรเทาและแก้ไขปัญหาการเดินทางในเบื้องต้น จะช่วยให้นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นในระบบการขนส่งอีกทางหนึ่งด้วย

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 จัดทำมาตรการ / โครงการ / กิจกรรม ในการจัดการด้านความปลอดภัยในการเดินทางของผู้โดยสารและนักท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวและกิจกรรมต่อเนื่อง เสนอต่อกระทรวงคมนาคม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการเร่งด่วน
- 1.2.2 เสนอแนะเพื่อการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านความปลอดภัยในการเดินทางของผู้โดยสารและนักท่องเที่ยว
- 1.2.3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของศูนย์ปลอดภัยคมนาคม กระทรวงคมนาคม (ศปภ.คค.) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อให้เกิดมาตรฐานด้านความปลอดภัย
- 1.2.4 บูรณาการและเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนงานด้านความปลอดภัยของผู้โดยสารและนักท่องเที่ยว

1.3 พื้นที่การศึกษา

- 1.3.1 จุด / แหล่งท่องเที่ยวที่กำหนด แสดงในรูปที่ 1.3-1 ได้แก่ หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง, หมู่เกาะช้าง เกาะภูเก็ต จังหวัดตราด, ชายทะเลอำเภอบ้านนา และแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, เกาะสมุย เกาะพะงัน และหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี, หมู่เกาะพีพี เกาะลันตา จังหวัดกระบี่, หมู่เกาะสุรินทร์ หมู่เกาะสิมิลัน จังหวัดพังงา, หมู่เกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล และเกาะภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
- 1.3.2 ให้จุด / แหล่งท่องเที่ยว เป็นจุดเป้าหมายที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปเป็นหลัก และให้กำหนดเส้นทางหลักเดินทางทุกรูปแบบจากกรุงเทพมหานครไปยังจุด / แหล่งท่องเที่ยว นั้น
- 1.3.3 เส้นทางเดินทางทุกรูปแบบจากจังหวัดใกล้เคียงโดยรอบไปยังจุด / แหล่งท่องเที่ยวที่กำหนด
- 1.3.4 รูปแบบของการเดินทาง ได้แก่ ถนน (กรณีเป็นการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว และให้รวมถึงการเดินทางบนเกาะ) รถโดยสารสาธารณะ รถไฟ (เฉพาะที่มีเส้นทาง) ทางน้ำ (เฉพาะที่เดินทางจากท่าเรือชายฝั่งไปยังเกาะหรือหมู่เกาะ และการเดินทางเชื่อมต่อระหว่างเกาะ) และทางอากาศ (เฉพาะเส้นทางจากสนามบินไปยังจุด / แหล่งท่องเที่ยว) โดยให้พิจารณาถึงความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความพร้อม และความนิยมในการใช้เส้นทางประกอบการนำเสนอ
- 1.3.5 ที่ปรึกษาจะเป็นผู้จัดทำรายละเอียด กำหนดเส้นทางเดินทางไปยังจุด / แหล่งท่องเที่ยว ดังกล่าวในทุกรูปแบบของการเดินทาง

รูปที่ 1.3-1: แสดงตำแหน่ง / จุดของแหล่งท่องเที่ยวที่กำหนด

1.4 ขอบเขตการศึกษา

- 1.4.1 ทบทวนรายงานการศึกษา รายงานวิจัย และ/หรือรายงานผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการเดินทาง / ขนส่งของผู้โดยสารและนักท่องเที่ยว
- 1.4.2 ศึกษา รวบรวม และสำรวจ ข้อมูลด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวในส่วนที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการศึกษา เช่น ผู้โดยสาร นักท่องเที่ยว ปริมาณ แหล่งท่องเที่ยว เส้นทางพาหนะ รูปแบบการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการศึกษา
- 1.4.3 ศึกษา รวบรวม ข้อมูล กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยจากการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว ตลอดจนการวิเคราะห์ ความสมบูรณ์ ของการมีอยู่ และการบังคับใช้ เสนอแนะ การเพิ่มเติม ปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้เกิดผลต่อการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป
- 1.4.4 วิเคราะห์ความสมบูรณ์ ความเหมาะสม และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน ยานพาหนะ และการจัดการด้านความปลอดภัย ตามแนวเส้นทางที่กำหนดในภาพรวม การวิเคราะห์ในส่วนของการดำเนินงานของผู้ประกอบการขนส่งสาธารณะที่เกี่ยวข้อง ณ จุด / แหล่งท่องเที่ยวที่กำหนด พร้อมนำเสนอแนวคิด มาตรการ วิธีการ และการปฏิบัติที่เหมาะสม
- 1.4.5 เสนอแนะเส้นทางและรูปแบบการขนส่ง (Mode of Transport) เพื่อการท่องเที่ยวที่เหมาะสม รวมทั้งมาตรการจัดการด้านความปลอดภัย สำหรับผู้โดยสารและนักท่องเที่ยว
- 1.4.6 เสนอแนะแผนงาน / โครงการ / มาตรการ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความปลอดภัยในการเดินทางให้กับผู้โดยสาร / นักท่องเที่ยว ตามแนวเส้นทางหลักที่กำหนด
- 1.4.7 เสนอแนะแนวทางในการบูรณาการและเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ปลอดภัยคมนาคม (ศปก.คค.) เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านความปลอดภัยของผู้โดยสารและนักท่องเที่ยว
- 1.4.8 ดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยบนแผนที่ระบบดิจิทัลของศูนย์ปลอดภัยคมนาคมที่มีอยู่ พร้อมระบุสถานที่สำคัญ อาทิ ที่ตั้งของหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดภัย: สถานีตำรวจ โรงพยาบาล อาสาสมัครกู้ภัย ที่ตั้งหน่วยงานราชการ หน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ ท่าเทียบเรือ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซ โรงแรม ที่พัก เป็นต้น ตามแนวเส้นทางโดยรายละเอียดไปยังจุด / แหล่งท่องเที่ยวที่กำหนด ให้มีความพร้อมในการตรวจสอบ ติดตาม และสนับสนุนภารกิจด้านความปลอดภัยของผู้โดยสารและนักท่องเที่ยว
- 1.4.9 จัดให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและประสบการณ์ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศที่มีการจัดการมาตรการด้านความปลอดภัยเพื่อการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา

จากกรอบแนวคิดและข้อกำหนดการศึกษาของโครงการ ที่ปรึกษาได้จัดทำแนวทางและวิธีการดำเนินการศึกษาของโครงการ โดยจัดแบ่งตามลักษณะของกลุ่มงานหลัก ๆ ออกเป็น 3 กลุ่มงาน ดังแสดงในรูปที่ 1.5-1

กลุ่มงานส่วนที่ 1: งานศึกษาเพื่อการจัดการความปลอดภัยตามแนวทางที่กำหนด

งานส่วนนี้เป็นงานหลักที่สำคัญของการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการจัดการด้านความปลอดภัยเพื่อการเดินทางท่องเที่ยวตามแนวเส้นทางหลัก ครอบคลุมการเดินทางทางถนน ทางน้ำและทางรถไฟ แหล่งท่องเที่ยวหลักที่สำคัญที่กำหนดไว้ ที่ปรึกษาได้จัดทำแนวทางการดำเนินการ ซึ่งครอบคลุมกลุ่มงานย่อย 3 กลุ่ม ดังนี้

(1) งานทบทวน รวบรวม และสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

งานในส่วนนี้จะเป็นงานทบทวน รวบรวม และสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้จากรายงานผลการศึกษิต่าง ๆ และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะประกอบไปด้วยข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

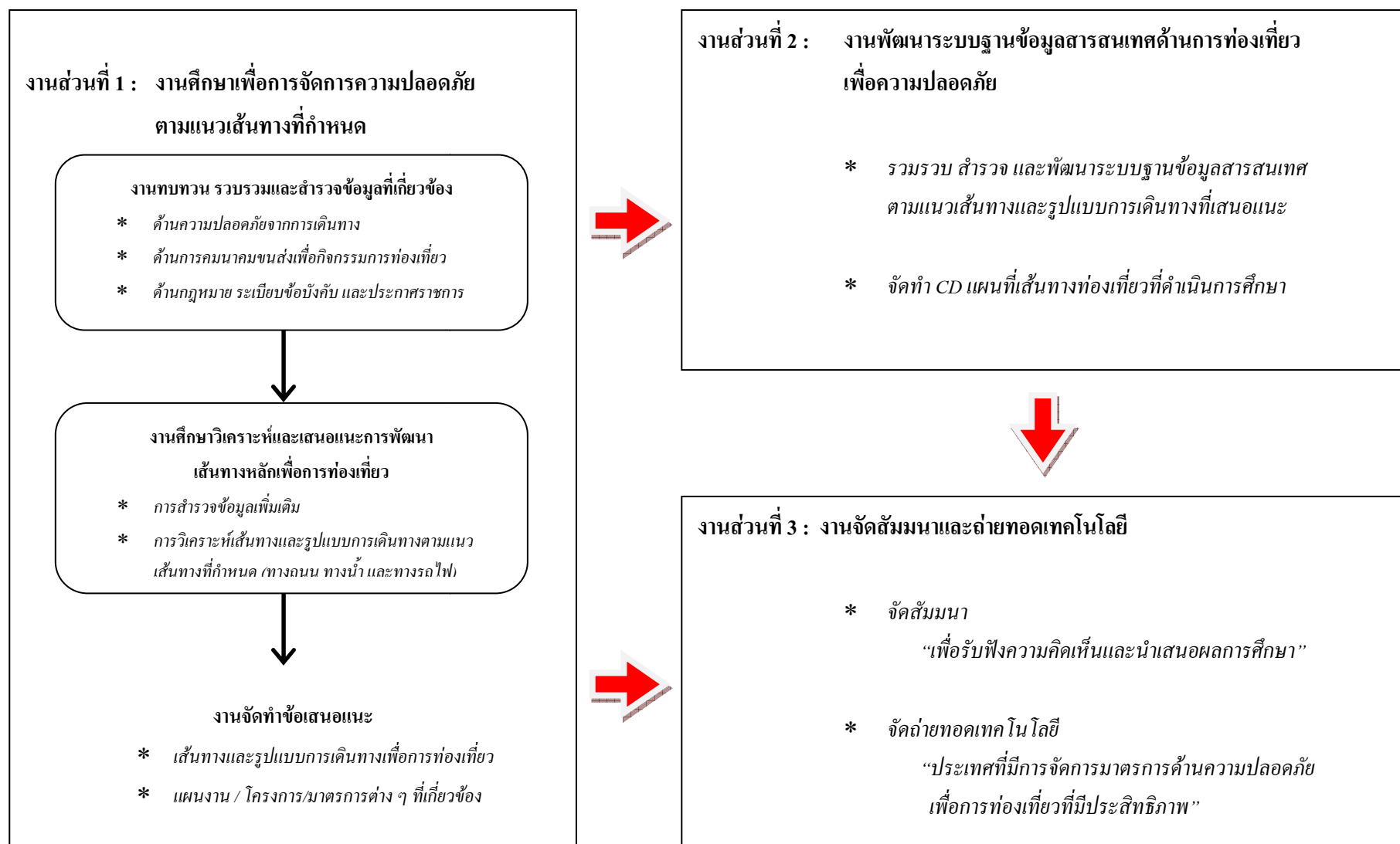
- ด้านความปลอดภัยจากการเดินทาง
- ด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยว
- ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

(2) งานศึกษาวิเคราะห์และเสนอแนะการพัฒนาเส้นทางหลักเพื่อการท่องเที่ยว

งานในส่วนนี้จะเป็นการรวบรวม สำรวจและวิเคราะห์เส้นทางและรูปแบบการเดินทางไปยังจุด / แหล่งท่องเที่ยวที่กำหนด รวมทั้งการวิเคราะห์ความสมบูรณ์ ความเหมาะสมและความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน ยานพาหนะ และการจัดการด้านความปลอดภัยตามแนวเส้นทางที่กำหนด

(3) งานจัดทำข้อเสนอแนะ

งานในส่วนนี้จะเป็นการนำผลการศึกษา แนวคิด ตลอดจนผลจากการสัมมนามาทำการวิเคราะห์และประมวลผล เพื่อนำเสนอแนวทางในการจัดการความปลอดภัยตามแนวเส้นทางที่กำหนด (ถนน ทางน้ำ ทางรถไฟ) พร้อมทั้งเสนอแนะแนวเส้นทางและรูปแบบการเดินทางไปยังจุด / แหล่งท่องเที่ยวที่กำหนด

รูปที่ 1.5-1 : แนวทางการดำเนินการโครงการ

กลุ่มงานส่วนที่ 2: งานพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัย

งานในส่วนนี้เพื่อทำการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวเพื่อความปลอดภัยบนแผนที่ระบบดิจิทัลของศูนย์ปลอดภัยคมนาคม ครอบคลุมงาน ดังนี้

- รายละเอียดแนวเส้นทางและรูปแบบไปยังจุด/แหล่งท่องเที่ยวที่กำหนดพร้อมระบุสถานที่สำคัญ
- จัดทำแผ่น CD แสดงแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวที่ศึกษา

กลุ่มงานส่วนที่ 3: การจัดสัมมนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

งานในส่วนนี้เป็นงานรับฟังข้อคิดเห็นทั้งในเรื่องของข้อมูล คำถามปัญหา แนวคิดต่าง ๆ ของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผลการศึกษาก่อเกิดประโยชน์สูงสุดและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม งานดังกล่าวประกอบด้วย

- การจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น
- การจัดสัมมนาเพื่อนำเสนอผลการศึกษา
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีในต่างประเทศ

